

SCHOUPS

De ontbinding en vereffening in een wat lossere kleedje

De regels inzake de ontbinding en vereffening van vennootschappen werden de laatste jaren al herhaaldelijk gewijzigd. In het aangenomen wetsontwerp van het nieuwe WV is dit niet anders. De wetgever heeft voor deze materie opnieuw een aantal hervormingen in petto, voornamelijk op het stuk van de vereffening. De voorgestelde wijzigingen zijn geïnspireerd op de krachtlijnen van vereenvoudiging en flexibilisering die de ganse hervorming kenmerken.

Hierna worden de belangrijkste wijzigingen voor wat betreft vennootschappen met rechtspersoonlijkheid toegelicht. De vennootschappen zonder rechtspersoonlijkheid zijn aan specifieke regels onderworpen die buiten het bestek van deze bijdrage vallen.

1. Ontbinding

De ontbinding is het moment dat de invereffeningstelling van de vennootschap inluit. Ingevolge de ontbinding moet het vermogen van de ontbonden vennootschap worden vereffend. De rechtspersoon bestaat enkel met dit doel verder. **Na afsluiting van de vereffening verliest de vennootschap haar rechtspersoonlijkheid** en verdwijnt ze definitief uit het rechtsverkeer.

Er bestaan **verschillende wijzen van ontbinding**:

- Vrijwillig door een besluit van de algemene vergadering/vennoten.
- Van rechtswege ingevolge het intreden van een bepaald feit of gebeurtenis, (bv. het verstrijken van de duur waarvoor de vennootschap werd aangegaan.
- Uitgesproken door de rechtbank (gerechtelijk).

Hieraan worden geen fundamentele aanpassingen doorgevoerd. De bestaande ontbindingswijzen zullen m.a.w. in de toekomst van toepassing blijven.

Vermeldenswaardig is wel dat de wetgever de **gerechtelijke ontbinding van de zgn. niet-actieve vennootschappen** nog bij wet van 17 mei 2017 heeft gewijzigd. De meest in het oog springende wijziging is dat een vennootschap voortaan al gerechtelijk kan worden ontbonden indien zij haar jaarrekening niet binnen een termijn van zeven maanden na afsluiting van het boekjaar heeft neergelegd. Voorheen bedroeg deze termijn nog drie jaar en zeven maanden. Daarnaast wordt het verloop van de procedure meer uitgebreid geregeld, waarbij een prominentere rol voor de kamers voor ondernemingen in moeilijkheden (voorheen: de kamers voor handelonderzoek) is weggelegd. Deze recente wetswijzigingen werden mee overgenomen in het wetsontwerp van het nieuwe WV.

2. Vereffening

De vereffeningprocedure wordt wel op een aantal vlakken ingrijpend hervormd. De volgende drie wijzigingen zijn daarbij in het bijzonder het vermelden waard.

Ten eerste wordt de vereffeningprocedure voor niet-deficitair (of batig) vereffeningen versoepeld. Dit zijn de vereffeningen, waarbij er voldoende actief voorhanden is om de schuldeisers van de vennootschap volledig terug te betalen. Het huidige recht maakt geen onderscheid al naargelang het gaat om een batig dan wel een deficitair vereffening. Voor alle vereffeningen moet dezelfde procedure worden toegepast. Deze procedure is tamelijk omslachtig, aangezien zij voorziet in **een dubbele rechterlijke controle**.

Deze dubbele rechterlijke controle is in de toekomst niet langer vereist voor batige vereffeningen. Het risico dat de schuldeisers worden benadeeld is in dergelijk geval veel beperkter. Per hypothese worden zij immers volledig terugbetaald. Concreet betekent dit dus dat de aanstelling van een vereffenaar ingeval van een batig vereffening niet langer moet worden bevestigd door de rechtbank

en dat het door de vereffenaar opgemaakte plan van verdeling van de activa niet langer moet worden goedgekeurd door de rechtbank.

Daarnaast stelt de wetgever een aantal wijzigingen voor i.v.m. de zgn. ééndagsprocedure. Via deze procedure is het mogelijk om in één akte te beslissen over de ontbinding van de vennootschap met onmiddellijke afsluiting van de vereffening. De ééndagsprocedure wordt in de praktijk veelvuldig gebruikt, aangezien zij een snel en goedkoop alternatief vormt voor de omslachtige 'gewone' vereffeningprocedure die anders moet worden toegepast. Denk aan een vrije beroepsbeoefenaar die activiteiten gevoerd via een BV of BVBA stopzet bij pensionering.

De voorgestelde wijzigingen hebben als doel om een aantal bestaande onduidelijkheden inzake ééndagsprocedure op te lossen en het toepassingsgebied ervan te verbreden. Zo wordt het in de toekomst mogelijk om ook van de ééndagsprocedure gebruik te maken wanneer er nog derden (schuldeisers) zijn wiens schuldvordering nog niet werd voldaan, op voorwaarde dat zij hiermee schriftelijk instemmen. Denk aan verbonden vennootschappen binnen dezelfde groep. Daarnaast zal slechts een aanwezigheidsquorum van de helft van de aandeelhouders vereist zijn om te stemmen over de toepassing van de ééndagsprocedure. Momenteel geldt een aanwezigheidsquorum van 100 %. Om te vermijden dat de rechten van bepaalde aandeelhouders die tevens schuldeiser zijn van de vennootschap hierdoor in het gedrang zouden komen, wordt tegelijkertijd voorzien dat de voorafgaandelijke instemming van onbetaalde derden tevens geldt voor onbetaalde aandeelhouders. Ten slotte wordt nog verduidelijkt dat wanneer een VOF of een Comm.V. de ééndagsprocedure wensen toe te passen, zij een gecontroleerde staat van activa en passiva moeten opstellen. Dit om te kunnen nagaan of de toepassingsvoorwaarden van de ééndagsprocedure zijn vervuld.

Ten derde reikt het wetsontwerp oplossingen aan voor een aantal onduidelijkheden die momenteel bestaan i.v.m. de sluiting van de vereffening. Zo voorziet het wetsontwerp uitdrukkelijk dat de activa die op het ogenblik van de sluiting van de vereffening over het hoofd werden gezien, van rechtswege in onverdeeldheid toebehoren aan de aandeelhouders. Omgekeerd zullen de aandeelhouders in de toekomst ten belope van de som van de terugbetaalde inbreng en het ontvangen vereffeningssaldo aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de onbetaalde vennootschapsschulden waarvoor evenmin een voldoende bedrag werd geconsigneerd. Voorwaarde is wel dat de aandeelhouders op het ogenblik van de sluiting van de vereffening kennis hadden of behoorden te hebben van het bestaan van deze schulden. Deze vereist van (subjectieve resp. objectieve) kwade trouw geldt niet bij de ééndagsprocedure. De verhoogde aansprakelijkheid is de prijs die de aandeelhouders dan moeten betalen voor het gebruik van een versnelde procedure met minder waarborgen voor de schuldeisers. Een laatste verduidelijking betreft de heropening van de vereffening, hetgeen onder het huidig recht niet mogelijk is. In de toekomst wordt dit wel mogelijk, indien na afsluiting blijkt dat bepaalde activa werden vergeten. In deze specifieke situatie kunnen onbetaalde schuldeisers de heropening van de vereffening aan de rechtbank vragen om het vergeten actief te laten verdelen door de vereffenaar.

Ten slotte bevat het aangenomen wetsontwerp ook nog een heel aantal technische aanpassingen inzake de vereffeningprocedure, o.m. op het vlak van de bevoegdheden van de vereffenaar, de werking van een college van vereffenaars, de regeling inzake belangenconflicten enz. Deze technische aanpassingen vallen buiten het bestek van deze bijdrage.

Het Wetboek van vennootschappen en verenigingen is goedgekeurd in de Kamer op 28 februari 2019 en [treedt in werking vanaf 1 mei 2019](#).